

AZ ELMÚLT TÖBB MINT SZÁZ ÉVBEN 12 MADÁRFAJ TÚNT EL AZ ORSZÁGBÓL, MOSTANRA ÚJABBOK KERÜLTEK VESZÉLYBE

Kihalás fenyegeti a vízimadarakat is Romániában

Románia több mint negyven madárfaját fenyegeti a kihalás – derül ki a Román Madártani Egyesület és a Milvus Csoport Madártani és Természetvédelmi Egyesület jelentéséből. A Milvus elnöke, Papp Tamás elmondta, a vízimadarak és a mezőgazdasághoz köthető madarak vannak a legnagyobb veszélyben.

» SZÁSZ CS. EMESE

Számos madárfaj került veszélybe Romániában, több mint negyvenet fenyeget a kihalás veszélye, további csaknem harminc mérsékelt fenyegetettségű minősül, az elmúlt száz évben pedig 12 madárfaj tűnt el az országból – derült ki egy friss jelentésből. A környezetvédelmi minisztérium a Román Madártani Egyesülettel (SOR) és a Milvus Csoport Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel közösen állította össze a romániai madárfajok vörös listáját, amely a kihalással fenyegetettségüket méri olyan egyértelműen meghatározott paraméterek alapján, mint a populáció mérete, annak változása és a faj romániai elterjedési területe. A lista összeállításához 259 fajt elemeztek, az összes rendszeresen költő hazai fajt és néhány téli vendéget. A 259 vizsgált fajból 12 madárfaj tűnt el a romániai költőállományból az elmúlt évszázadban. Papp Tamás, a Milvus elnöke a Székelyhonnak elmondta, 1901-től 2020-ig terjedő időszakot vizsgálva állapították meg, hogy 12 madárfaj tűnt el az országból. „Ezt regionális kihalásnak nevezik, mert nem a faj tűnt el teljesen, csak Romániában nem fészkelnek többé. Ilyen például a vörös kánya, amelynek a latin *Milvus milvus* nevével kapta nevét az egyesületünk. De

KÉPUNKILLUSZTRÁCIÓ. FOTÓ: NAGY ATTILA

Több ragadozómadár-populáció, a parlagi sas és a barna kánya is veszélybe került Romániában

szintén eltűnt négy keselyűfaj is, amelynek az utolsó példányait már a gyűjtők »intézték el« – magyarázza Papp Tamás.

A kóborló példányoknak is örülnek már

Az is kiderült, hogy hét faj tartozik a súlyosan veszélyeztetett kategóriába, közülük hat a költési időszakban: a kerceréce (*Bucephala clangula*), a kis bukó (*Mergellus albellus*), a barna kánya (*Milvus migrans*), a parlagi sas (*Aquila heliaca*), a tűzok (*Otis tarda*), a kacagó csér (*Gelochelidon nilotica*); a kis lilik (*Anser erythropus*). „Ez azt jelenti, hogy Romániában még két-három pár van belőlük mindössze. Idetartozik a kerceréce és a kis bukó, amely két, Észak-Európára jellemző vízimadár, nekik van egy kis „maradványállományuk” a Duna-Deltában. De idetartozik a ragadozó madarak közül a parlagi sas vagy a barna kánya, ezeknek egy-két fészkelő párjuk van, és sokkal jelentősebb populáció volt belőlük.

Például a barna kánya Marosvásárhely mellett a Maros-parton is szép számmal fészkel még a hetvenes években, most már örülünk, ha valaki lát egy kóborló példányt” – mutatott rá a madarász.

A vizes élőhelyek eltűnése

Kérdésünkre a szakember elmondta, hogy a fajok veszélyeztetettségének különböző okai vannak: Nagyszalonta határában van például egy 30–40 egyedből álló tűzokállomány; a nagytestű szárnyasoknak például zavartalan, csendes pusztai területre van szükségük, ami Papp Tamás szerint egyre kevésbé jellemző Európára. A nyírfajd már más védelmi intézkedéseket igényelne, hiszen magashegyvidéki faj. A legészakibb Kárpátokban van maradványpopulációja a parlagi sasnak, amely nagytestű ragadozó madár, így megfelelő mennyiségű táplálékra van szüksége, arra, hogy legyenek ürgés legelők, hörcsögök, nyulak, legyenek olyan fák, ame-

lyeken fészkelhet a sas. „Bár mindegyik fajnak más-más védelmi intézkedésre lenne szüksége, az azért az összeállított, úgynevezett vörös listából is jól látszik, hogy a mezőgazdasági területeken és a vizes területeken élő madarak szempontjából minden negatív irányba megy” – hangsúlyozta Papp Tamás. Rámutatott, a nagyon

» A megváltozott mezőgazdaság is rosszat tesz a madárállománynak, Papp Tamás szerint ezért az európai uniós támogatás és a közös agrárpolitika is felelős.

sok vizes terület eltűnik, alapvetően rossz a vízgazdálkodás Romániában, nem a megtartással foglalkoznak, inkább gyorsan elvezetik a vizet, nehogy árvízveszély alakuljon ki. A megváltozott mezőgazdaság is rosszat tesz a madárállománynak, Papp Tamás szerint ezért

az európai uniós támogatás és a közös agrárpolitika is felelős. „Próbáljuk megváltoztatni a következő finanszírozási időszakot, hogy ne csak a sok ezer hektáron rendkívül intenzíven, sok vegyszerrel gazdálkodókat segítse, hanem inkább azokat a kisgazdákat, akik természetközeli munkát végeznek. A nagy monokultúrák, túlvegyszerezett helyek gyakorlatilag sivatagok a madarak számára, a szárnyasok alig találhatnak itt valamit. Ez nagyon látszik a mezőgazdasághoz köthető madarak állományán, például a mezei pacsirta állománya 90 százalékos volt az utóbbi tíz évben. Nagyon sok fajunk megcsökkentette a mezőgazdálkodás átalakulását” – összegzett a Milvus Csoport elnöke. A vörös lista összeállítása az első lépés a sürgős védelemre szoruló fajok azonosításában, hiszen megteremt a jogi keretet azon védelmi intézkedések rangsorolásához, amelyek biztosíthatják a romániai madárfajok fennmaradását.

HIRDETÉS

Decemberi Nőileg magazin

Keresd a friss lapszámot a lapárosoknál vagy webáruházunkban:

www.noileg.ro/elofizetes

